

ANY XI

20 SETEMBRE DE 1927

NÚM. 18

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIRECTOR:

M. ROSSELL I VILÀ

SUMARI:

L'actual crisi fruitera a Califòrnia, per R. Sala. — Els turtós en el creixement dels vedells. — Un mentor agrícola, per M. Rossell i Vilà. — La tria de la sement de blat, per G. Bofill. — La conservació de les trufes o patates, per C. Palomar. — La ramaderia a Catalunya, per Felip Graugés. — La farina de peix per les gallines ponedores, per L. Gallinat. — La utilització de l'azot atmosfèric per les plantes verdes, per Georges Truffaut i V. Bezssonoff. — Bibliografia. — Noticiari. — Disposicions oficials. — El mercat

DIRECCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

PLAÇA DE CATALUNYA, 17 (LLIBRERIA CATALONIA)

BARCELONA

NITRAT DE CALC B. A. S. F.

(DE PRODUCCIÓ ALEMANYA)

■

Insuperable adob azoat de
cobertera i d'efectes rapidíssims

CONTENINT

15/16 per 100 de Nitrogen

i 28 per 100 de Calc

■

DE VENDA A LES PRIN-
CIPALS CASES D'ADOBS

AGRICULTURA I RAMADERIA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

SUBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY **Pessetes 9** FORA: **Pessetes 10** ESTRANGER: **Pessetes 11**

Un sol número: **Pessetes 0'50**

L'actual crisi fruitera a Califòrnia

EN aquests moments que escrivim — agost — estan passant una greu crisi els productors de préssec de Califòrnia.

Per l'interès informatiu i per les lliçons que es puguin treure de l'exemple, no ens sabem estar d'estructurar breument la qüestió tal com està.

Califòrnia, país que produeix actualment cap a 400.000 tones de préssecs, en produeix més de la meitat del tipus groc fort — tipus melocotó—, destinat a ésser conservat, ja que poca estima té allà aquest tipus per a ésser menjat en fresc—aquí conegut amb el nom de préssec americà, o préssecs de Sant Joan—. Sols un 10 per 100 del total; la resta de la producció, que se'n va a un 40 per 100 del total, és préssec del tipus mollar groc, de pinyol lliure, que mig partit s'asseca, fent el tipus de les orellanes d'allà.

Repetint que el préssec melocotó groc, dur (per cert molt dures les varietats que allà han seleccionat per a millor servir pel fi d'ésser conservats a què es destinen), té mol poca estima o gens per a ésser consumit en fresc. Queda clar que ha d'haver-hi un mercat ferm entre productors i conservers.

El fort de la maduració d'aquestes varietats per conserva és durant el mes d'agost. Enguany, ara, han arribat a maduració els préssecs sense haver pogut arribar a un acord en els preus, i disposats els pagesos a deixar fer malbé el fruit en l'arbre abans de donar-lo als preus que els conservers diuen que el poden pagar.

Els pagesos demanen un mínim de 30 dòlars la tona, i els

conservers només estan disposats a pagar de 12 a 15 dòlars, segons el tamany, i per tona. Observi's que al canvi actual, suposat a 6 pessetes, els pagesos demanen només que 140 pessetes la tona, és a dir, 1'80 pessetes per arrova, i compari's amb els preus promitjos que els pagesos de Catalunya obtenen de llurs préssecs.

La situació no és pas una artificiositat creada pels conservers amb mires purament de fer millor el seu negoci. En un explícit report donat al públic a fi d'orientar l'opinió i demostrar que obren amb ètica comercial gens reprovable, donant una clara idea de com està actualment el seu negoci.

Diuen: «L'any passat vàrem pagar el préssec a 40 dòlars la tona. Vàrem obrir preu de conserves, en relació, i poc després ens convencérem què amb aquells preus no treuríem la nostra producció de conserves en tot l'any. Califòrnia havia produït 13.600.000 caixes — en números rodons — de conserva de préssec — es parla de caixes de 24 pots de 2 i mig, equivalents als nostres pots de 1 quilo—. Amb els preus d'obertura d'ofertes no ho hauríem tret mai. Anàrem baixant preus fins ara en què venem a un preu que representa un cost pel préssec de 10 a 15 dòlars la tona. No obstant, encara queden en poder dels conservers, i de la collita del 1926, uns dos milions de caixes — aquesta quantitat no és pas molt major que la que alguna vegada els mateixos conservers arrossegaven d'un any a l'altre—. Com que no es va donar sortida a la formidable producció de conserva de l'any passat—la major que mai havíem fet els conservers—, sinó baixant els preus fins a ésser-nos una pèrdua, i a més, conseqüència de les grans plantades, que sens cap càlcul de previsió s'han vingut fent cada any, van arribant noves plantacions en plena producció que augmenten el total de préssecs a conservar, cal que sense esperar més ens aturem en aquesta perillosa cursa empresa. Nosaltres hem de mantenir els preus per a fer possible la venda, i hem de demanar millor qualitat de gènere cada any, i vosaltres els pagesos us heu de decidir a restringir la plantació, principalment, i també l'actual producció en benefici de la qualitat, si voleu mantenir la producció de préssec en una base remuneradora.» Així diuen els conservers.

En veritat, no es pot pas ésser exigent amb els conservers. Han fet un bell paper. Des del 1906 la quantitat de préssecs que han conservat ha passat de menys de 50.00 tones a la quantitat actual anyal de més de 200.000 tones. Calculen que ha augmentat un promig anyal d'un 8 per 100. En els darrers cinc anys han fet passar el muntant de les exportacions de préssec en conserva d'un 4 a 6 per 100 del total de llur producció fins a un 15 per 100

en l'any 1925. Per tant, pot dir-se que no és pas una indústria aturada. Ara, davant de l'any 1926, en què un sobtat fort augment de gènere fresc, i per tant de conserva, els féu necessari l'haver de disposar de llur producció per sota el preu d'elaboració, i de la collita d'enguany, que es calcula en tres centes mil tones de melocotó fort per conserva, diuen que cal moderar aquesta producció i mantenir baixos els preus, en lloc d'anar augmentant-los esbojarradament.

La primera reacció dels pagesos enfront d'aquest estat fou de resistir i deixar fer malbé la fruita si calia. Després d'això s'ha estès la idea d'encarregar als conservers que fessin la conserva per compte dels pagesos. Això, que ja aquests darrers anys de preus reduïts ho han practicat **més o menys**, sembla que guanya adeptes. Consisteix en què l'industrial conservar fa la conserva, i fins la ven, i després de venuda, liquida amb el pagès. Això es fa en grans agrupacions de pagesos que administren i fiscalitzen l'operació en la forma de sindicat.

Ultra això, tècnics, representants del Govern, els sindicats de productors, els productors i els industrials, estan d'acord en què s'han de reduir les noves plantacions, i més encara que això, han de produir només que fruita extra-selecta, deixant de banda per a altres fins que no siguin la conserva els fruits de poca qualitat. Així, laboren per una conserva millor, que pugui guanyar-se en el consumidor un preu més alt, i major consum, i anar augmentant i estabilitzant les exportacions a l'estranger.

És interessant de notar alguns punts.

Preus. — Els majors foren pels anys darrers de la guerra i post guerra, culminant a l'any 1920, amb el preu de 100 dòlars la tona, o sigui 6 pessetes la rova. Els preus d'aquests darrers anys han oscil·lat cap als volts de 30 dòlars la tona. Tanmateix, hi ha una diferència ben favorable pel productor d'aquí.

Perill de competència. — El que els pagesos d'allà puguin produir a aquests preus ha de fer pensar que nosaltres podem estendre molt la plantació de pressequers abans que la competència o molta oferta ens faci donar la fruita a preus tan baixos, en els que n'hi ha dubte que nosaltres també podem produir si adoptem la seva tècnica. Això pel que fa referència al nostre mercat interior. Ara,

LISOL

Insecticida indispensable a l'Agricultura, la Ramaderia i la Higiene

Demani's el fulletó «El Lisol en
Agricultura» que remetem gratis

VALLES GERMANES

Massini, 79
Sans - Barcelona

referent al mercat d'exportació, sempre ens haurem de trobar amb les relacions que ells ja tindran establertes per endavant i amb els mercats que ells ja tindran seus. Actualment el muntant més gran de la seva exportació va a Anglaterra, qui els compra ja arran d'un milió de caixes de préssecs en conserva cada any. Aquesta quantitat en anys normals val més de 30 milions de pessetes. Als altres països europeus només han començat a enviar-hi, però vista l'empenta dels conservers de Califòrnia i la necessitat que el nord d'Europa té de tals productes, no és difícil de preveure que a no trigar els enviaran també bona cosa de conserves.

Associació entre els pagesos. — La cohesió que en aquest cas mostren els pagesos de Califòrnia, val la pena de considerar-se. Sempre, i més en els casos difícils, se defensen millor els interessos estant ben units.

R. SALA

Balaguer, agost 1927.

ELS TURTOS EN EL CREIXEMENT DELS VEDELLS

A l'Ariege s'ha realitzat el següent experiment: Dos vedells desmamats al mateix temps, un d'ells s'alimenta en la forma ordinària en aquell país; l'altre vedell rep 500 grams de turtó de coco o de cacauet, quantitat que gradualment s'apuja fins a 900 grams. En tres mesos el primer animal guanyà 19 quilos de pes; el que menjà turtó, 47.

Llavors es canviaren els papers. Aquell que no menjava turtó se li en donà i a l'altre no. Al cap de quatre mesos i mig el que consumia turtó augmentà 52 quilos i l'altre només 27.

El règim alimentici del vedell que no menjava turtó devia ésser la pastura, i l'altre a més de pasturar devia consumir de més a més el turtó. Fem aquesta aclaració perquè el periòdic d'on treiem la notícia no ho explica prou bé.

Agricultors! ENOSÓTERO

PER A CONSERVAR I MILLORAR ELS VINS

50 grams per hectòlitre, barrejats al vi al temps d'envasar-lo, en fer el primer trafegament, o en qualsevol temps, basten per a preservar-lo de tota alteració i millorar-lo notablement

Dipòsit principal: Magatzem de drogues de J. URIACH i C.^a, Bruc, 49, BARCELONA

DE VENDA EN LES PRINCIPALS DROGUERIES DE CATALUNYA

1 quilo per a 20 hectòlitres, 15 pessetes. — 1/2 quilo, 8 pessetes

DEMANEU MOSTRES GRATIS PER UN HECTÒLITRE DE VI

Un mentor agrícola

EL senyor Ignaci Sanpere, enginyer, ens escriu tractant de mostrar la necessitat de publicar un Mentor agrícola. La qüestió no és pas del tot nova. El senyor Sanpere remarca que pel desembre de 1925 un agricultor demanava en les planes d'aquesta Revista un llibre que contingués abreujadament tots els conreus que es practiquen a Catalunya.

«Dos mesos després—afegeix el senyor Sanpere, al qual deixem la paraula—un altre agricultor, advocant un fi semblant, evidenciava a la mateixa Revista els punts febles de la solució proposada per aquell, i després d'una sèrie d'atinades consideracions venia a parar a la necessitat no d'un llibre tancat, sinó d'un llibre vivent, o sia, d'una revista, i lògicament trobava que aquesta ja la tenim amb AGRICULTURA.

»Nosaltres, abundant en el mateix desig d'un bon Mentor imprès, no sols per a variar de cultius, sinó també, més sovint, per a millorar les pràctiques dels que ja explotem, ens preguntem, ¿per què ha quedat mort un assumpte de tan vital interès? ¿no serà perquè la solució no ha estat encara prou ben enfocada? Així ho creiem nosaltres, i sols animats del millor desig hi aportem la nostra opinió.

»Per a fer una cosa pràctica i que fos ben rebuda de tothom, hauria d'ésser una publicació en forma de *fulletons*, que cada un contingués únicament la monografia d'un cultiu.

»La Revista podria començar fent una crida o invitació a tots els que es trobessin en estat de poder-hi cooperar, ja que l'obra deuria ésser considerada per tots d'un interès tan gran que ens toca el més viu de les nostres afeccions, i els treballs oferts deuen ésser remesos a la redacció de AGRICULTURA I RAMADERIA, on serien degudament esporgats i seleccionats.

»Per a facilitar la seva publicació a la Revista, podria adoptar-se iguals dimensions i caràcters d'impremta, destinant-hi a cada número una o més fulles, segons es cregués convenient, o solament adjuntades i sense relligar, o que poguessin ésser despreses fàcilment sense mutilar els altres treballs, i així poder-ne formar separatament el fulletó.

»Això tindria entre altres avantatges el que, de moment, estaria quasi resolt el problema econòmic; el que cadascú se'ls podria classificar en la seva llibreria en la forma que li resultés més fàcil per a trobar-hi immediatament el que busqués, sense haver de recórrer a índexs interminables; a tothora que arribés l'oportunitat es podria anar afegint-hi suplements que mantinguessin la monografia a l'última paraula. Aquests fulletons serien fàcilment vendibles extra-subscripció, especialment els de cultius hortícoles, que tanta falta fan des de que la carestia de la vida ha portat a tantes famílies a procurar-se un hortet per alleugerir el pressupost diari; la forma com anirien sortint fóra un constant estímul a la cooperació per aquells que posseeixen coneixements especials, i, per últim, donaria tot el temps necessari per anar formant el que tots desitgem.

»La publicació *Farmer's Bulletin*, que el Departament d'Agricultura dels Estats Units d'Amèrica forneix per pocs cèntims als seus nacionals, és un exemple a imitar en allò que sigui possible, puix ací ens faltaria l'ajut oficial, que allí ho és tot.»

Indiscutiblement, el senyor Sanpere té raó en el fons. El signe d'una agricultura esplèndida o en camí d'ésser-ho, és que hi hagin a més de les obres de consulta, tractats generals i especials de totes les matèries agro-pecuàries, i principalment monografies comarcals. A Alemanya, a Itàlia, a Anglaterra i altres països hom pot trobar explicant un cultiu des de la senzilla fulla a un voluminós tractat. No fa gaire temps que de Bèlgica ens pervingué un llibre no inferior a dues mil pàgines, tractant exclusivament del blat.

Els lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA recordaran que la Mancomunitat, amb tot i disposar d'un pressupost reduïdíssim, practicava el que el senyor Sanpere retreu dels Estats Units per a servir d'orientació. La Mancomunitat publicà una sèrie de fullets el nombre dels quals no baixaria d'una trentena, referents a punts concrets, tant de plantes, com de terres, com de bestiar, i aquests fullets, recordatoris de la lliçó que s'acabava de donar, es repartien de franc entre els assistents, i de franc es remetien a qui els sollicitava.

El que demana el senyor Sanpere, en part, doncs, s'havia realitzat, millor dit s'anava practicant.

Ara bé, el que proposa el subscriptor és naturalment factible. Però, ¿es trobarà la bona voluntat d'escriure de part de les persones que saben positivament tal o qual conreu, sabent-lo de forma que llur saber sigui suficient per a ensenyar els altres?

Aquesta Revista podria parodiar els cartells que Rius i Taulet,

quan l'Exposició de Barcelona del 88, féu col·locar en llocs adequats, dels quals cartells encara se'n pot llegir algun: «Essent aquests Parcs i jardins de tots els ciutadans, a tots ells interessa la seva conservació, i l'alcalde els posa sota llur vigilància.»

Són, doncs, els lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA, propietaris morals de la Revista, els que han de dir si voldrien veure en pràctica la proposició del senyor Sanpere, i quants són els que es comprometen a remetre monografies.

Per la nostra part, endavant.

M. ROSSELL I VILA

Els lectors i els redactors d'una revista formen una mena de comunitat. Aquesta comunitat és més sòlida quan, tècnica a part, subscriptors i escriptors participen d'una mateixa espiritualitat. Tal és el cas en la nostra Revista.

Acceptat aquest principi, el lector d'AGRICULTURA I RAMADERIA contrau certes obligacions morals. Ell ha d'ésser el primer interessat en la bona marxa de la Revista; ell ha de voler que la nostra Revista sigui, si no la millor, una de les millors que es publiquin. Ell ha de preguntar a les seves amistats si són subscriptors d'AGRICULTURA I RAMADERIA.

I amb tot això encara no hi ha prou. Quan hagi d'adquirir determinats productes o hagi de comprar una màquina, en igualtat de circumstàncies, ha de dirigir-se a les cases que anuncien en AGRICULTURA I RAMADERIA i fer-ho constar, tant si es compra de paraula com per escrit.

A més, sempre que al lector actiu d'AGRICULTURA I RAMADERIA se li ofereix algun producte i el compri, deu fer constar que l'hauria adquirit abans si hagués estat anunciat a la nostra Revista.

Qualsevol projecte de millora de la Revista toparà sempre amb dificultats econòmiques. Doncs, si tu, lector, vols que AGRICULTURA I RAMADERIA sigui una de les millors revistes del món, que immediatament tingui la coberta en colors i el text fornit de gravats i un contingut literari de primer ordre, cal que hi portis el teu ajut.

La tria de la sement de blat

CAL que les terres rendeixin el màxim. Quan un pagès ha ben llaurat i femat la terra, es pensa que ha realitzat tot el que a ell li pertoca. Però, resta encara una feina, per regla general molt descuidada, que té una importància grandiosa. És la qüestió de la sement. Una gran part d'agricultors creuen que el millor procediment és canviar, si no cada any, almenys ben sovint la llavor, per a obtenir una bona collita. Si això resulta cert moltes vegades no és pel canvi pròpiament, sinó perquè la sement adquirida és més o menys seleccionada.

Que el pagès sembri llavors triades malgrat faci anys i panys que es reproduïxin en el mateix terreny, i és segur que arribarà a una collita tant o més bona que amb la sement vinguda de fora.

Cert que hi ha llavors degenerades, i com a tals no poden donar gaire rendiment, i en aquest cas hi ha l'obligació de sembrar una nova llavor. Però, ordinàriament, per degenerades que siguin les granes d'una collita, gairebé sempre n'hi ha les suficients que reuneixen bones condicions per a ésser reproduïdes.

La sement per estar ben constituïda deu ésser pesant, densa i d'una maturitat perfecta. Aquestes llavors contenen una gran quantitat de matèries alimentícies, de les quals es nodreix la planta abans que les seves rels i fulles entrin en funció. Una grana que reuneixi les condicions susdites es desenrotlla vigorosament, arrela de pressa, es guarneix de radiceles fermes i nombroses, les quals, estenent-se pel sòl utilitzaran l'adob o els fèms millor que aquelles altres plantes migrades provinents quasi totes elles de granes defectuoses.

Les despeses que exigeix la tria de llavors no són mai cares, puix que la collita les recompensa esplèndidament. Amb tot el temps i la paciència que es necessita s'han d'eliminar de la sembradura totes les granes aplanades o fallades, les que no han madurat bé, les petites, les ferides o escapçades, car totes elles sols poden engendrar plantes raquíiques, algunes de les quals no resistirien el fred i moltes altres estarien propenses a les malalties. En fer la tria de llavors s'han de separar totes les granes que no siguin de blat, destriant les productores de males herbes. Si les

llavors són igualades, totes germinen al mateix temps, cosa avantatjosa per molts conceptes.

Un cop triades les granes és convenient de destruir els paràsits o llurs gèrmens adherits a la pell de les llavors. Per això fins ara s'ha utilitzat la immersió de les granes en solucions antisèptiques. Els antisèptics maten la càrie i el carbó, que solen ésser les plagues ordinàries del blat. La solució acostumava ésser de sulfat de coure en la proporció de 100 grams de sulfat per 10 litres d'aigua; les llavors es tenien dotze minuts dintre aquesta solució, temps suficient per a matar els paràsits i no emmetzinar les granes. Després, per a neutralitzar el sulfat de coure es passaven per aigua de calç i, finalment, les llavors es posaven a secar, i un cop seques es sembraven de seguida.

Els inconvenients d'emprar solucions antisèptiques estriben en què les llavors que eren ferides, la lesió essent petita, no priva el poder de germinar, mes posades sota l'acció dels antisèptics quedaven estèrils, o bé, moltes vegades, les errades en la proporció de sulfat de coure o d'aigua, o també del temps que s'havien de tenir submergides, determinava un fort percentatge de granes que no germinaven.

És per aquestes raons, que de poc temps a aquesta part s'utilitza amb èxit la polvorització de les granes. Els pòlvors es componen de 150 grams de sulfat de coure en pols i 150 grams de cendres de llenya per cada 100 quilos de sement. Les granes es posen dintre una bóta muntada damunt d'un cavallet, la qual porta una manivela amb la qual es fa rodar la bóta durant quinze minuts, temps suficient per a què les granes quedin empolsades i els paràsits destruïts. El mateix dia o l'endemà es poden sembrar les llavors.

En resum, una terra ben preparada i una sement triada, per gota bé que es porti el temps i amb les treballades de costum, s'obté la collita màxima que es desitja i que sols la disfruten els pagesos que donen tot el valor a cada un dels factors que intervenen en el conreu.

G. BOFILL

LISOL

Insecticida indispensable a l'Agricultura, la Ramaderia i la Higiene
Demani's el fulletó «El Lisol en Valles Germans» Massini, 79
Agricultura» que remetem gratis Sans - Barcelona

La conservació de les trumfes o patates

L'estiu secaner que acabem de passar ha afectat el desenrotllo de la patata, i per consegüent la seva conservació és més difícil.

Les patates, com tot altre vegetal que es vol conservar estan subjectes a causes que impideixen servir-les durant llarg temps. Aquestes causes són principalment els elements vius de què està constituït el tubèrcul i els paràsits que poden atacar-lo.

Les parts vives del tubèrcul es troben molt influenciades per la temperatura. La temperatura una mica alta de seguida fa posar ulls a les patates. La sortida dels ulls, grills o botons, a mida que s'allarguen o creixen, originen en l'interior de la trumfa modificacions en els seus parts constituents. La fècula es transforma en sucres, els matèries azotades passen a l'estat d'amides i ensems apareix la solanina, que, com se sap, és una metzina molt activa. La formació de sucres desmereix notablement la patata. Per a aturar la formació de sucres no hi ha altre remei que rebaixar la temperatura del local. Els sucres no es formen a una temperatura inferior a 8 graus. Per altra part, la temperatura inferior a 0°, gela la patata; de 3 a 8°, causa l'acumulació de sucres i de 10 a 12° les pèrdues de pes són grans degudes a la intensa respiració del tubèrcul.

El residu de la respiració és el gas carbònic; si no hi ha manera d'aviar-lo la patata s'asfíxia. Quan les dificultats respiratòries sobrevenen per manca d'aïreació, llavors els microbis es desenrotllen i apareix la podridura. Aquest mateix fet s'observa en les patates que s'han volgut guardar estan ferides o macades.

Les patates es conserven en sitges o en el celler. Una regla general per qualsevol d'aquests llocs és la de no apilar grans masses de patates. La sitja tindrà d'1 a 1'50 metres de base, per 0'80 d'altura. A cada dos metres serà dividit per llatges o fagina per tal

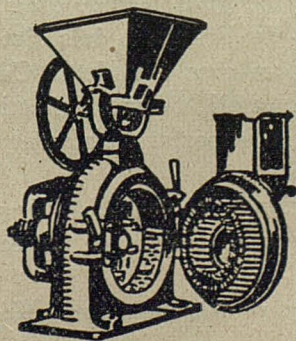
d'afavorir l'aireació. Damunt de les patates no es posarà pas de seguida terra, sinó abans un bon tou de palla neta i sana. Després, quan la temperatura no sigui gaire elevada, la sitja es cobrirà de terra. Per a evitar l'acció microbiana, a cada sostre de patates, mentre es van ensitjant s'espolsaran amb flor de sofre. Per cada mil quilos de patates s'utilitzarà d'1 a 2 quilos de flor de sofre. Emprant aquest antisèptic gairebé mai no es troben patates fetes malbé.

En els cellers s'ha de témer sempre l'elevació de temperatura; la manca de ventilació és el defecte freqüent d'aquests locals. La pila de patates s'envoltarà d'un tou de palla, la qual actuarà com de drenatge per a evacuar el vapor d'aigua que no es condensa damunt de les patates. Aquest tou de palla serà de 80 centímetres a 1 metre, i de tant en tant serà convenient de remoure-la per a facilitar l'aireació.

Si la collita no és del tot sana, si els tubèrcols s'han d'emmagatzemar tenint terra enganxada, llavors anirà bé empolsar-les amb calç. La quantitat a emprar és del 1 al 3 per 100 de calç viva en pols.

Sigui la que es vulgui la manera de conservació, les pèrdues de matèria seca són importants. En la sitja són del 8'5 per 100 al cap de dos mesos, 12'5, als quatre mesos i 15'1 al mig any. En el celler, les pèrdues són un poc més baixes 5, 11'6 i 13'6 respectivament.

C. PALOMAR

Maquinària Agrícola Moderna

Trituració i polvorització

Demaneu Catàleg a

MAURICI HENING

FLORS, 5

(entre el carrer i la Ronda de Sant Pau del teatre Olympia)

INNOMBRABLES REFERENCIES

Per a blanquejar, pintar, desinfectar,
polvoritzar arbres, sulfatar, etc., etc.

Polvoritzadors a tracció, motxilla, etc.

Molí Patentat
Royal-Triumph

Per a pinsos i tota mena de productes
Matxucadores, Molins, etc.

La ramaderia a Catalunya

II

DINTRE el gran increment que ha pres a Catalunya la ramaderia, hi té una part predominant el bestiar boví. En el cens de la ramaderia catalana sempre havia figurat a primer rengle el bestiar de peu rodó, però en l'espai de dotze anys el dit bestiar s'ha estacionat i en canvi el primer ha fet un augment considerable, passant a primer lloc. Les causes són el gran desplegament de l'automòbil i el major consum de llet.

Si controléssim, doncs, el número d'animals de peu rodó emprats en els treballs agrícoles, trobaríem actualment el mateix número de caps que els emprats anys enrera, i és que el pagès que és alhora productor i consumidor d'aquests animals, no pot pas encara prescindir-ne per dos motius poderosíssims. pel que fa referència als fems, tan necessaris per a la terra, i el d'haver-los d'emprar en la major part de les màquines agrícoles modernes, que millor s'adapten als nostres conreus. Cal tenir en compte que les contrades catalanes no són de grans extensions, ni de terrenys plans, en les quals puguin maniobrar les màquines mogudes a motor. En la majoria dels nostres conreus sols poden emprar-se maquinàries tirades pels cavalls o muls, bous, etc.

Per aquest motiu, malgrat el gran desplegament de l'automòbil, que substitueix en molts casos els animals de peu rodó, aquests conserven uns preus molt elevats.

En parlar dels animals de peu rodó a més dels dedicats a treballs agrícoles, cal fer esment dels cavalls de gran volum, o de tir pesat, propis per a la ciutat, procedents de França i dels Estats Units. Respecte d'aquests animals, ben poca cosa s'ha fet a Catalunya per a la seva producció. Si el pagès català, de mica en mica, l'hagués anat intensificant, no s'haurien d'importar totalment de fora, com s'ha de fer actualment.

Cal reconèixer que, malgrat l'ús del camió, el cavall de tir pesat no tendeix pas a desaparèixer, i menys en ciutats de trajectes curts, com, per exemple, Barcelona.

No és precisament, doncs, en el que fa referència a llur utilitat

que ha fet perdre valor al bestiar de peu rodó per donar preferència al bestiar de peu forcat o boví.

El pagès català ha estat aquests darrers anys enllaminat pels preus alts a què ha venut el bestiar destinat al consum de la carn. Un xai, per exemple, que valia abans 20 pessetes, actualment en val 75. El mateix pot dir-se de la carn de bou i de vedella. Si afegim a això les facilitats que ha trobat per a la venda de la llet, tindrem la causa de la seva preferència pel bestiar boví. Això ha fet que el pagès hagi esmerçat aquests darrers anys les seves activitats en la producció de la vaca lletera, que vint anys enrera havia d'importar-se totalment, i que malgrat i que la producció ha augmentat considerablement, Catalunya importa cada any d'Holanda i Suïssa vaques per valor d'un milió i mig de pessetes.

Respecte al bestiar de peu rodó, la balança de la importació i exportació està força nivellada, puix si ens cal per un cantó importar de França i Estats Units els cavalls de gran volum o de tir pesat, exportem en canvi a València un número doble o triple de poltres per a la cria. De manera, que si sumem el valor respectiu d'aquests animals, l'economia catalana no surt ni guanyant ni perdent.

A més, Catalunya té un mercat propi i ferm que ja d'anys i anys és exclusiu de la nostra terra; és l'exportació de guarans (ases per a la reproducció de muls) a Amèrica, Transvaal, Nord d'Àfrica i Sud de França. Anualment se n'exporten de quatre a cinc cents, a un preu que oscilla entre quatre a deu mil pessetes. L'any passat se n'exportaren uns cinc cents, el valor dels quals excedia d'un milió i mig de pessetes. Aquests animals la majoria procedeixen de les comarques d'Urgell, Garrotxa, el Bergadà i Solsonès. El principal lloc de cria i centre comercial és a la plana de Vich. Com hem esmentat, l'exportació de guarans és exclusiva del nostre país, que ja de molt antic n'és productor. En temps de la Mancomunitat, el Servei de ramaderia d'aquella entitat n'intensificà la propaganda per mitjà de fascicles entenedors per a la gent de les comarques on s'exporten aquests animals, cosa que donà uns resultats sorprenents en la venda.

Manca encara algun altre aspecte a tractar en la ramaderia catalana. Ho farem un altre dia.

FELIP GRAUGÉS

(De «La Publicitat»).

La farina de peix

UN avicultor ha volgut fer l'experiment de la influència de la farina de peix en relació a l'augment en la posta, i per això forma tres lots de cinc gallines, de 15 a 17 mesos d'edat :

Primer lot, vivint en llibertat, rep al matí 100 grams de farina de cacauet, 300 grams de segó i al vespre, 675 grams de moresc en gra. Cost, 5'80 cèntims per gallina i per dia.

Segon lot, allotjat en un tancat sembrat de trefle i ombrejat, igual ració que l'anterior, afegint-hi, però, un conjunt de 60 grams dels següents ingredients per a fer pondre : 48 per 100 de sal de cuina, 28 per 100 de carbó d'alzina picat, 5 per 100 de sorra fina, 100 grams de carbonat de ferro per 20 quilos de pasta. Cost, 6'80 cèntims per gallina i per dia.

Tercer lot, allotjat en un galliner, al qual se li distribueix 105 grams de farina de peix, 150 grams de farina de cacauet, 375 grams de moresc. Cost, 6'32 cèntims per gallina i per dia.

Deixant de comptar la posta dels quinze primers dies, a fi d'evitar la influència del canvi d'allotjament, heu's aquí els resultats obtinguts :

Del 11 de maig al 31 d'agost : primer lot, 63 ous. Del primer al 30 de setembre : primer lot, 48 ous ; segon lot, 65 ous ; tercer lot, 62 ous. Octubre : primer lot, 5 ous ; segon lot, 20 ous ; tercer lot, 17 ous. Novembre : primer lot, 5 ous ; segon lot, 5 ous ; tercer lot, 9 ous. Desembre : primer lot, 43 ous ; segon lot, 51 ous ; tercer lot, 59 ous.

La farina de peix és un aliment essencialment bo, que té demés la propietat de mantenir la durada de la posta, de reduir al mínim el temps de la muda i, per consegüent, de provar que, lluny d'esgotar les ponedores, com solen fer els excitants que se'ls dona —d'efecte massa ràpid— subministra a l'organisme elements de durada, el que podria atribuir-se a la gran solubilitat de l'àcid fosfòric que conté.

Cal afegir que els ous de gallines alimentades amb farina de peix no tenen cap gust especial. En canvi, la carn d'una gallina sacrificada amb la intenció d'experimentar si tenia mal gust, se va trobar un gust de peix molt desagradable.

L. GALLINAT

La utilització de l'azot atmosfèric per les plantes verdes

IV I ÚLTIM

Els més demostratius foren els de 1924, realitzats en els alts cilindres de vidre. Dues plantes de blat de moro es desenrotllaren molt bé i arribaren a la maturitat. La matèria vegetal formada pesà, després dessecació a 110°, 40'2 i 19'6, arribant a assolir i àdhuc depassar els millors resultats obtinguts fins a l'actualitat en cultius asèptics de *moresc* realitzats en medis complets amb aliment azotat. El guany en azot fixat obtingut en el primer cas fou de 585 mil·ligrams, i en el segon de 222'8. Els dos blats de moro testimonis no havien donat més que 2'1 grams i 2'6 de matèria vegetal. És curiós d'observar que el primer d'aquests dos testimonis quedà estèril i no acusà cap guany en azot; el segon infectat en el curs del període de vegetació per una bactèria indeterminada, acusà un guany en azot en el medi de cultiu de 64'5 mil·ligrams. Aquest guany no es reflectà en la vegetació de la planta. L'azot aportat pel fixador salvatge no fou, sembla, assimilable. Un cas anàleg es produí amb un dels nostres aparells testimonis de 1925. Aquesta vegada el guany d'azot del testimoni infectat fou de 75 mil·ligrams, i igual que precedentment no determinà cap progrés en la vegetació.

En 1926, els començaments de la vegetació de quatre aparells inoculats foren tan bons com els observats en la mateixa època en 1924. El juliol de 1926 fou molt lluminós i calent. No obstant, ens havíem convençut de la necessitat absoluta d'una bona lluminositat per al desenrotll del *moresc* en aquestes condicions, necessitat encara més rigorosa que en el cas dels conreus ordinaris quan el medi conté azot combinat o matèries orgàniques. En efecte, quan la nutrició azotada de la planta depèn únicament de bactèries que no reben altres aliments energètics que els provinents de la fotosíntesi, el retard d'aquesta, a part de l'efecte immediat de la planta,

mena a la regressió del cultiu bacterià. Quan la llum torna, la planta reprèn el seu desenrotllo. En aquest moment, les seves necessitats en azot no corresponen a les quantitats d'aquest aliment que poden en el terreny procurar-li les bactèries esgotades pel dejuni. En tot cas, sigui la que es vulgui l'explicació, la dependència particularment estreta entre una bona lluminositat i la marxa normal del desenrotllo dels blats de moro inoculats ens havia sorprès, i en conseqüència estàvem indecisos a tamisar la llum de les caloroses jornades del juliol de 1926.

La temperatura en la galeria o hivernacle durant cinc dies d'una sola setmana era de 45.° C., i encara devia ésser més alta en l'interior dels aparells formats per una cobertura d'alumini. Tots els blats de moro floriren i el desenrotllo es parà. No obstant, els resultats obtinguts confirmaren netament els que s'obtingueren en 1924.

El testimoni estèril donava una collita que dessecada a 110 ° pesava 1'5, mentre que la collita d'un blat de moro inoculat era de 13 grams i de 5 en el cas dels tres altres blats de moro. És interessant d'observar que entre aquests tres blats de moro un d'ells no fou pas inoculat, sinó que s'infectà durant el curs de la vegetació. Aquesta vegada la causa de la infecció no era pas una bactèria desconeeguda, sinó un bacil que poguérem identificar com pertanyent a una varietat colorada d'un fixador d'azot, el bacil *Truffauti*. Aquest bacil formava a l'interior de l'aparell un cultiu pur; sembres practicades en nou medis diferents no ens permeteren de distingir la presència de cap altre microorganisme. Fou aquest el sol cas en què observàrem la influència netament positiva d'una bactèria obrant tota sola en el desenrotllo del blat de moro.

Els nostres resultats proven que tant les algues com els blats de moro tenen la facultat de les plantes verdes de satisfer llurs necessitats en azot a expenses de l'aire, el qual fixa les bactèries alimentades per llurs excrecions. Donen al mateix temps una prova directa en favor de la concepció que hem exposat més amunt, segons la qual aquesta facultat és general en totes les plantes verdes. Per a demostrar la generalitat d'aquest fenomen, nous experiments, basats en el mateix mètode i fets amb altres plantes, són indubtablement necessaris. No obstant, l'exemple del moresc indica a bastament com una tal forma d'utilització de l'azot molecular es troba estesa entre les plantes.

GEORGES TRUFFAUT I V. BEZSSONOFF

(Rev. Génér. des Sciences.)

BIBLIOGRAFIA

TRATADO DE GANADO LANAR Y CABRÍO, per *Buenaventura Aragó*, corregida i anotada per *Pedro Moyano y Moyano*. Madrid. Llibreria Lluís Santos.

És un llibre de 461 planes, apropiat a les explotacions de les terres de llengua en què l'obra està escrita.

Com és natural, no parla de les races bovines i cabrines de Catalunya.

SUEROS Y VACUNAS, per *José Mas Alemany*. Discurs de recepció a l'Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Barcelona.

Entre els veterinaris causà gran sorpresa la notícia que el senyor Mas Alemany intentava ocupar la vacant del genial Turró a l'Acadèmia. Quan el senyor Mas Alemany quedà elegit l'estupefacció fou completa.

¿Com havia estat que l'Acadèmia, que tan bé coneixia els treballs del doctor Turró, hagués pensat asseure en la mateixa cadira el senyor Mas Alemany?

El discurs de resposta, discurs del padrí del recipientari, acostuma en totes les Acadèmies lloar els mèrits del nou vingut i explicar les causes que motivaren l'elecció. El discurs de contestació al discurs de recepció del senyor Mas Alemany, el féu el professor Nubiola. El mateix doctor Nubiola s'explica: «Don José Mas Alemany, Veterinario Decano de los Subdelegados de Veterinaria de Barcelona...»

Ésser degà no és cap títol; vol dir que fa més anys que és veterinari municipal que els altres delegats. L'únic títol que figura en el discurs, és el que el propi senyor Mas Alemany es posa anomenant-se *Profesor de Veterinaria*. On ensenya? Quina càtedra ocupa? Aquest títol de *Profesor de Veterinaria* que s'atribueix el propi interessat, té el mateix valor acadèmic i meritori que el de les llevadores que en els seus rètols es posen *Profesora en Partos*. Veu's ací els mèrits.

Vegem ara els motius de l'elecció. Diu el professor doctor Nubiola:

«En las Academias y Congresos médicos, al aparecer (el senyor Mas Alemany) con su macizo cuerpo, su rubicunda cara, de ojos chispeantes, medio entornados por la sonrisa, su aire modesto y afectuoso, preguntaba al principio alguno de los concurrentes, ¿quién es?, y la contestación era: es Mas, el veterinario. Es posible que algunas generaciones médicas en nuestra ciudad no hayan conocido otro profesional veterinario que Mas y Alemany.»

En efecte, potser es podrien comptar amb els dits les vegades que el senyor Mas Alemany deixà d'assistir a les recepcions de l'Acadèmia. I això amb una constància de més de trenta anys.

Exposats els mèrits i els motius de l'elecció, que aquests últims s'enclouen únicament en la constància, passem al discurs de recepció. Però, per què? *Sueros y vacunas* no conté res de nou; tot el que hi ha es pot trobar en qualsevol tractat de Patologia. *Sueros y vacunas* no és pas un discurs, es senzillament el feixuc d'haver d'emplenar unes planes regla-

mentàries, resumint coneixements que fins els veterinaris neòfits saben de memòria.

Però, va!, el doctor Nubiola és un bon padrí. Ens hauria agradat veure les cares dels doctes acadèmics quan el pro'essor Nubiola, dirigint-se al senyor Mas Alemany, li digué: «Podéis sentaros sin temores en el sillón que él (el doctor Turró) ocupó; estoy seguro de que a poder aparecer en este local y momento, os diría, con aquella su cariñosa mirada y su luminosa sonrisa: Siéntate, Mas, y trabaja cuanto puedas, y tenle mucho amor a la Academia.»

No hauríem dit mai que el doctor Nubiola fos humorista, i no precisament humorista mèdic.

ENSAYO DE ORIENTACIÓN PRÁCTICA EN LA INSPECCIÓN DE CARNES DE RESES TUBERCULOSAS, per J. Gratacós Massanella.

És un fullet que manté la doctrina tuberculosa de Ferran, Ravetllat i Pla, i en aplicar-la a la inspecció de carns, l'autor classifica les bèsties tuberculosos segons la pauta establerta pel doctor Pla i Armengol.

A remarcar en aquest fullet la importància que el senyor Gratacós i Massanella dóna al gangli renal per a la diagnosi de la tuberculosi.

NOTICIARI

Al baró d'Espanellà, president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, li ha estat concedida la gran creu del *Mérito agrícola*, per la seva persistent labor en pro de l'agricultura i principalment per la seva gestió realitzada en la direcció del *IV Congreso Nacional de Riegos y Exposición Agrícola e Hidráulica*, que es realitzà a Montjuïc en la primavera.

UN ÀLBUM DELS CANSALADERS. En el salón de Carles II, del Govern civil, els cansaladers feren lliurament al senyor Milans del Bosch d'un àlbum amb les signatures de tots els de l'ofici, com a testimoni de simpatia per la tasca desenrotllada pel governador al cap de la Junta Provincial de Proveïments.

El president dels cansaladers, senyor Noguera, va oferir el present, i el senyor Milans del Bosch va donar les gràcies, enaltint el treball, que tant en l'agricultura, com en la indústria, com en el comerç—digué—és la base de la prosperitat dels pobles.

Retallem del «Butlletí de la Federació Sindical Agrària», de Girona:
«La qüestió del blat de moro. La facultat d'importar blat de moro

amb la rebaixa de 5 pessetes or en l'aranzel de Duanes, queda limitada a les entitats ramaderes, concretament, a la «Asociación General de Ganaderos del Reino» i a les Diputacions. Sabem d'algun Sindicat que es féu soci d'aquella entitat creient que obtindria blat de moro, com era natural, per a repartir entre els seus socis. Els han contestat que la demanda devia ésser individual i l'alta de soci també. És a dir, la «Asociación General de Ganaderos del Reino» no vol saber res amb altres organismes, encara que la majoria dels seus socis siguin ramaders, com succeeix en la nostra província. Vol tractar amb ells isoladament. Està bé; però en prenem nota.

Així és que, per a obtenir blat de moro al preu que anuncien de 30'50 pessetes sobre moll Barcelona, haurà de sol·licitar-se particularment per cada ramader i aquest haurà de fer-se soci de la dita entitat. Encara així, ha de pagar per endavant i esperar torn, puix llègim que el carregament que arriba no és suficient per a atendre totes les demandes.

Llegim, a darrera hora, que els socis de la «Asociación General de Ganaderos del Reino», que resideixin a la província de Girona, han de dirigir les seves comandes al Secretari provincial, carretera de Santa Eugènia, 42, que els serà servit al port de Palamós.

En quant a les Diputacions, la de Girona ha rebut demandes importants dels ramaders de la província, i res no ha resolt per ara. Se li han dirigit varis Sindicats Agrícoles i la Federació mateixa demanant morese per als seus associats. Veurem què es resoldrà.

La diferència de preu entre la compra als comerciants directament o la compra per mitjà de dites entitats, és ben notable, i de desitjar és que tant la Diputació com l'Associació General de Ramaders procurin servir totes les demandes en benefici de la ramaderia provincial, que tanta importància té.»

DISPOSICIONS OFICIALS

Les vaques holandeses. S'ha disposat per una Reial ordre del ministeri de Foment ço que segueix:

Primer. Que les importacions de bestiar d'Holanda que d'ací endavant s'autoritzi i sempre que circumstàncies de moment no s'hi oposin, poden efectuar-se tant pel port de Santander com per les duanes terrestres dotades de llatzeret oficial, i

Segon. Que essent els locals del Dipòsit Franc de Santander els que actualment reuneixen millors condicions per a l'allotjament dels animals sotmesos a observació, hi sofreixin la quarantena establerta o que s'estableixi per als bestiaris importats mentre en el dit port no es disposi de llatzeret oficial.

EL MERCAT

Últimes cotitzacions

	UNITAT	PESETES
ADOBS		
Superfosfat d'os, 18/20 per 100 d'àcid fosfòric i 1/2 per 100 de nitrogen	100 quilos	16'50
Superfosfat de calç, 18/20 per 100 d'àcid fosfòric soluble	»	11'—
Superfosfat de calç, 16/18 per 100 d'àcid fosfòric soluble	»	10'—
Superfosfat de calç, 13/15 per 100 d'àcid fosfòric soluble	»	9'—
Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 de nitrogen	»	33'—
Nitrat de sosa 15/16 per 100 de nitrogen	»	36'—
Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49,50 per 100 de potassa pura	»	33'—
Clorur de potassa 80/85 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura	»	27'—
Matèria orgànica còrnia natural 10/11 per 100 de nitrogen i 2/3 per 100 d'àcid fosfòric	»	35'—
Guano Sant Jordi 7/8 per 100 de nitrogen i 9/11 per d'àcid fosfòric i 5/6 per 100 de potassa	70 quilos	20'—
Sulfat de ferro en gra	100 quilos	12'—
Nitrat de calç 15/16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç	»	38'—
SOFRES		
Sofre Sant Jordi 98/100 per 100, extra	40 quilos	15'50
Id. id. 98/100 id., extra fi,	»	17'50
Sofre gris o precipitat	»	9'—
Flor de sofre, o sofre sublimat	50 quilos	24'50
Sofre de terròs	»	35'—
Sofre en pans, refinat	»	42'—
Sofre de canó	»	49'—
CEREALS		
<i>Blat</i>		
Froment de Castella	100 quilos	47'50 a 49'—
Xeixa de la Manxa	»	48'50
Froment de la Manxa	»	48'— a 48'50
Aragó	»	48'— a 50'—
Navarra	»	47'50 a 49'—
Urgell i Vallès	»	49'50 a 50'—
Comarca	»	51'50 a 52'—
Extremadura, blanquet	»	47'— a 47'25
Cruxer	»	47'— a 48'—
Lleida	»	50'—
<i>Ordi</i>		
Extremadura	»	35'50 a 36'—
Manxa	»	35'— a 35'50

	UNITAT	PESETES
Urgell	100 quilos	35'— a 35'50
Sagarrà	»	35'— a 35'50
Aragó	»	35'— a 35'50
Castella	»	36'— a 37'—
Comarca	»	35'— a 35'50
<i>Civada</i>		
Extremadura	»	37'— a 38'—
Manxa	»	36'—
Aragó	»	36'—
<i>Moresc</i>		
Plata	»	37'— a 37'50
<i>Mill</i>		
Estranger	»	46'— a 48'—
Comarca	»	49'— a 50'—
<i>Arròs</i>		
Benloc, cero	»	46'— a 47'—
Idem, mitjà	»	52'— a 54'—
Idem, selecte	»	55'— a 58'—
Matitzat, ordinari	»	49'—
Idem, selecte	»	59'—
Bomba, ordinari	»	109'50
Idem, superior	»	114'—
Idem, extra	»	119'50
LLEGUMS		
<i>Faves</i>		
Extremadura	100 quilos	48'—
Itàlia	»	45'— a 45'50
Tunis	»	45'—
Oran, noves	»	45'— a 46'—
Valencianes, noves	»	47'— a 48'—
Prat	»	48'50
<i>Favons</i>		
Sevilla	»	46'— a 47'—
Xereç	»	46'50 a 47'—
Marroc	»	48'— a 49'—
Italians	»	48'50 a 49'50
Anglesos	»	46'50 a 47'—
<i>Garrofes</i>		
Vinaroç	»	30'35
Roges	»	27'38
Mallorca	»	25'27
Eivissa	»	25'59
Tarragona	»	30'65
València	»	27'97
Xipre	»	27'97 a 28'57
<i>Veces</i>		
Navarra	»	51'— a 52'—
Màlaga	»	41'50 a 42'—
Castella	»	41'50 a 42'—

	UNITAT	PESETES
<i>Mongetes</i>		
València Pinet	100 quilos	82'— a 83'—
Monquillines	»	82'— a 83'—
Trinquillon	»	75'—
Castella	»	114'— a 115'—
Itàlia	»	70'— a 72'—
Hongria	»	85'— a 88'—
Romania	»	83'— a 85'—
Holanda	»	76'— a 78'—
País	»	80'— a 81'—
<i>Altres llegums</i>		
Erps	»	33'— a 34'—
Titus	»	32'— a 34'—
Llenties	»	55'— a 110'—
Cigrons pelons	»	55'— a 80'—
Idem blancs	»	60'— a 97'—
FARINES I DESPULLES		
Extra blanca superior	100 quilos	68'— a 70'50
Idem ordinària	»	67'50
Flequera	»	65'— a 66'—
Número 3	»	54'—
Número 4	»	40'— a 42'—
Segones	»	36'—
Terceres	»	32'—
Quartes	»	30'— a 31'—
FRUITES SEQUES		
<i>Ametlles</i>		
Mallorca	100 quilos	360'— a 400'—
Esperança, primera	»	400'—
Tarragona	»	420'—
Mollar amb closca	»	200'—
<i>Avellanes</i>		
Negreta	»	95'—
Garbellada	»	90'—
Granada primera	1 quilo	3'15
<i>Figues</i>		
Fraga	10 quilos	
Idem extra		
Idem negres		
Burriana		
Albunyol		
<i>Nous</i>		
Selectes	100 quilos	130'—
<i>Alls</i>		
Cappares	12 forcs	25'— a 30'—
VINS		
Penedès, blanc	Grau i hectolitre	2'80
Camp de Tarragona, blanc	»	2'95
Priorat, negre,	»	3'10
Martorell, blanc	»	2'18

	UNITAT	PESETES
Manxa, blanc	Gravi hectolitre	2'60
Mistela blanca	»	3'10
Idem negra	»	3'15
Moscatell	»	3'25

OLIS

D'oliva

Ordinari	100 quilos	286'95
Superior	»	300'—
Fi	»	304'35
Extra	»	326'10

De pinyola

Verd, primera	»	130'45 a 134'80
Idem, segona	»	126'10 a 130'45
Groc, primera	»	152'25 a 156'30
Idem, segona	»	130'45 a 134'80

Exòtics

Cacauet	100 litres	170'—
Coco, blanc	»	150'—
Idem, Cochin	»	163'—
Idem, Palina	»	205'—
Idem, cuit	»	158'—
Idem, incolor	»	180'—

FARRATGES I PINSOS

Alfals	40 quilos	6'— a 7'50
Palla llargueta	»	3'50 a 4'—
Polpa de remolatxa, estrangera	100 quilos	37'— a 37'50
Idem, país	»	26'— a 28'—
Turtó de coco	»	28'— a 29'—
Idem de cacauet	»	31'— a 32'—
Farina de turtó de llínosa	»	30'— a 31'—
Farina de carn	»	70'— a 75'—
Farina de peix	»	80'— a 90'—
Farina d'ossos	»	35'— a 40'—

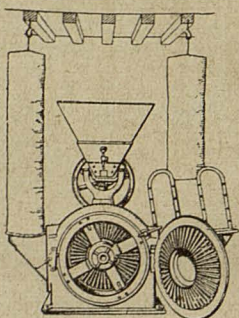
ANIMALS I LLURS PRODUCTES

Animals

Bous i vaques	1 quilo	285'
Vedells	»	3'85 a 3'90
Moltons i ovelles	»	3'60 a 4'—
Xais	»	4'25 a 5'—
Porcs	»	3'80

Ous

Fayó	Un compte	
Mazagan	»	62'—
Eivissa	»	63'—
Empordà	»	82'—
Mallorca	»	70'—
Vilafranca	»	84'—
França	»	64'—
Turquia	»	54'—
Itàlia	»	68'—

Molí Triturador "El Campeón Universal"

Patents d'invenió núms. 84.698 i 91.267

per a tota classe de grans, palles, despulles i altres matèries

El molí triturador «El Campeón Universal» és l'únic que no produeix pols, i que pot treballar sense canvi en la direcció desitjada. Està proveït de dues mànegues d'aspiració i per això ni s'escalfa ni la mlturació sofreix minves.

El construeixo en quatre tamanys per proporcionar els tipus que poden necessitar des del més petit industrial o ramader al més gran industrial.

Producció en farina de moresc per a pinsos, de 150 a 1.000 quilos per hora.

Únic constructor i venedor que els instal·la i cobra un cop posats en marxa i després d'haver-se obtingut el resultat convingut. Finor i gruix de la mlturació desitjada

MARC TORRAS. — Riereta, 15 i Aurora, 11
Telèfon 1201 A - BARCELONA

EDUARDO SCHILLING Y C.^A S. C.

MADRID

BARCELONA

VALENCIA

GRAN-VIA, 8

FERNANDO, 23

PAZ, 11 Y 13

Escopetas
de caza
Nacionales
y
Extranjeras
Pistolas
de tiro y
automáticas

Carabinas
de tiro
automáticas
y de
repetición
Revolvers
del país y
americanos

PRIMERA CASA EN ESPAÑA EN ARTÍCULOS PARA

TIENDAS Y CAMAS
PARA CAMPANA
MESAS PLEGABLES
PARASOLES
PARA PLATA Y JARDIN
HAMACAS
THERMOS

CARTUCHERIA
INGLESA, FRANCESA
Y ALEMANA
FUNDAS
Y ESTUCHES PARA
ESCOPETAS
MALETINES
PARA CARTUCHOS
BLUSAS PARA CAZADOR

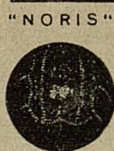
BAULES-MALETAS
SACOS NECESER
SOMBRERERAS
JERSEYS
CALCETINES
CORBATAS
MANTAS
IMPERMEABLES

APARATOS Y NAVAJAS PARA AFEITAR
ARTÍCULOS PARA FUMADOR

SECCIÓN DE SPORT

FOOT BALL
PELOTTAS
RODILLERAS
TOBILLERAS
QUANTES

PELOTTAS FOOT-BALL
CON VALVULA
ADOPTADA
POR LOS
PRINCIPALES
CLUBS

HOCKEY
STICKS ALEMANES
E
INGLESSES
PELOTTAS

BOXEO
QUANTES PARA
ENTRENO Y
COMBATE
PUNCHING
BALLS

TENNIS
RAQUETAS
DRIVA
EXTRA

GOLF
STICKS Y PELOTTAS
DE LA
ACREDITADA
MARCA
SPALDING

PRIMERA CASA EN ESPAÑA DE ARTÍCULOS PARA SPORT

«PREGUEM DEMANEN CATALEG, ESMENIANT AQUESTA REVISTA»

VERITABLE NO MÉS FOC

NO MÉS SENYALS A LA PELL

Liniment ALONSO OJEA

Vexigatori i resolutiu, el més actiu i econòmic de tots els que es coneixen.

No deixa ni la més petita senyal en la pell.

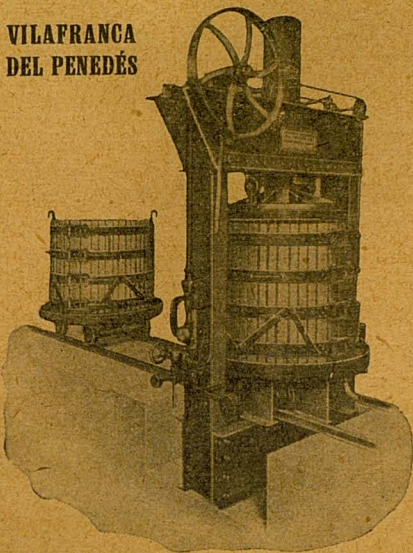
Garantitzem els seus efectes i activitats

Remetem un flascó de mostra als senyors Veterinaris que el demanin

Dipositaris: J. URIACH Y C., S. A. - BRUCH, 49 - BARCELONA

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL PENEDÈS

Sucursals a Reus, Ciptana
i Xereç de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSSES, BOM-
BES I TOTA CLASSE DE MAQUI-
NÀRIA VINÍCOLA : MOTORS I
TRANSMISSIONS : MANGUE-
RES, RACORDS I AIXETES :
MATERIAL PER A BOTELLERIA

Prensa contínua «Sepsa»

Prensa hidràulica «Atlas»

APARELLS D'ANÀLISIS DE VINS
PRODUCTES ENOLÒGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DE MANEU
Estudis, Projectes
i Pressupostos

Contra la Fumagina
o negre de les
OLIVERES

Cryptol Sulfuros Truffaut

Tractament eficaç i
sumament econòmic

ESPECIALITATS AGRÍCOLES

G. TRUFFAUT S. A.

Luchana, 61-63 S. M.-Barcelona

Novíssimes relles reversibles PELFORD per a tractor Fordson

(Patent Vda. de Clotet)

Monosolc i bisolc amb punxó i sense.
Tots els moviments accionats des del
seient del conductor. Poca longitud per
la supressió de rodes. Llaura perfecta-
ment en terrenys de pendent. Indis-
pensable en els de regadiu. No deixa
solc obert en acabar el camp.

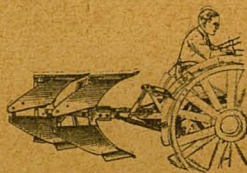
Demantin-se catàlegs
i preus a l'Agent
exclusiu de vendes:

PERE PARÉS

Avinguda Marquès d'Argentera, 15

(Abans Passeig de la Diuana)

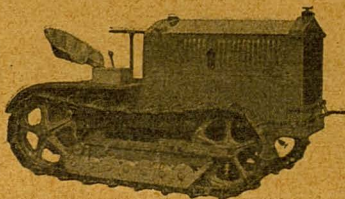
B A R C E L O N A

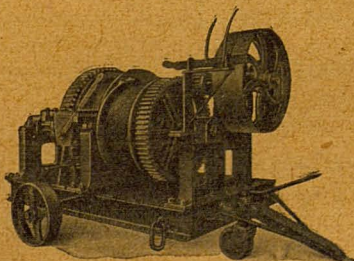
TRACTORS AGRÍCOLES "CLETRAC"

Tipus K, 15 25 HP. - Tipus W, 12 20 HP.

Els més apropiats i de major ren-
diment per a tota classe de labors
agrícoles, usos industrials i obres públiques.

Malacat "HÈRCULES" CONSTRUCCIÓ NACIONAL

Aplicat al tractor «CLETRAC» és
el més útil en treballs de gran re-
baix per a plantacions de vinyars,
arbredes, etc., així com per a l'eleva-
ció i arrossegament de pesos grans.

Demantin-se catàlegs als representants
per a Espanya

AUTOMÒBIL SALÓ

Trafalgar, 52 - BARCELONA